



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Рев 2729/2019**  
**05.09.2019. године**  
**Београд**

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Петрић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Драгољуб Ђорђевић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 154/19 од 01.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 05.09.2019. године, донео је

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ**, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 154/19 од 01.04.2019. године.

**Образложење**

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П2 878/18 од 15.01.2019. године, ставом првим изреке, забрањено је туженом да се приближава тужиљи на удаљености од 50 метара, као и месту становања тужиље у улици ... бр. ... на истој удаљености, те да на било који начин узнемирава тужиљу и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиље. Ставом другим изреке, одређено је да ће се изречене мере заштите од насиља у породици примењивати годину дана почев од дана изрицања 15.01.2019. године па убудуће до 15.01.2020. године, са могућношћу продужења истих и уз обавезу туженог да их трпи, уз напомену да ове мере заштите од насиља у породици представљају посебан облик кривичног дела из члана 194. став 1. КЗ за које је предвиђена новчана казна или затвор до 6 месеци. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиљи трошкове парничног поступка у износу од 36.800,00 динара, са каматом предвиђеном Законом о затезној камати почев од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 154/19 од 01.04.2019. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку у границама овлашћења из члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18) и нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до неправилне примене неке од одредаба овог закона, због чега нема ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, парничне странке су бивши ванбрачни партнери и решењем суда је утврђено самостално вршење родитељског права у корист мајке, овде тужиље, над малолетном ВВ за време трајања спора, те је регулисан лични однос између детета и оца, овде туженог. У Центру за социјални рад била је заказана опсервација мајке и детета за 28.09.2018. године, будући да се малолетна ВВ налази код оца мимо судске одлуке. Тог дана тужени је довео малолетну ВВ у просторије ЦСР, где ју је све време држао у наручју. Када је тужиља устала и кренула према детету, тужени ју је одгурнуо тако што ју је претходно ухватио и стекао за десно раме, када је психолог ГГ устала и почела да их раздваја, упозоравајући туженог да ће позвати обезбеђење. Том приликом није дошло до реализације опсервације тужиље и детета, јер тужени није прихватио да тужиља остане насамо са дететом. У медицинској документацији за тужиљу од 28.09.2018. године констатоване су повреде у регији десне скапуле у виду контузионе зоне са хематомом величине 5x5 цм као, последица насиља од стране туженог. МУП ПУ Крагујевац је истог дана 28.09.2018. године изрекао туженом као могућем учиниоцу хитну меру привремене забране да контактира жртву насиља, овде тужиљу, и да јој прилази, док је решењем Основног суда у Крагујевцу П2н 434/18 од 29.09.2018. године усвојен предлог надлежног јавног тужиоца и продужена хитна мера којом је туженом наложено да не контактира и не прилази тужиљи на период од 30 дана. Од стране Центра за социјални рад „...“ из ... предложене су мере заштите од насиља у породици према туженом забраном приближавања тужиљи и даљег узнемиравања, које су по мишљењу Центра сврсисходне и целисходне јер се ради о високом постразводном конфликту са високим ризиком, иако бивши ванбрачни партнери не живе заједно од фебруара 2018. године, при чему се тужиља изјаснила да осећа страх од туженог, који је проузрокован и његовим ранијим понашањем.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су утврдили да је тужени према тужиљи учинио акт насиља у породици, који је предмет тражене судске заштите, те одредили мере заштите предложене од стране Центра за социјални рад тако што су забранили туженом приближавања тужиљи и њено даље узнемиравање у трајању од годину дана од дана доношења првостепене пресуде.

Неосновани су наводи ревизије туженог којима се правноснажна пресуда побија због погрешне примене материјалног права.

Наиме, насиље у породици дефинисано је одредбама члана 197. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/2005, 72/2011 и 6/2015), тако што је у ставу првом одређено да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, док су у ставу другом истог члана наведени карактеристични видови насиља (именовани облици насиља), али уз одређење да се насиљем у породици сматра свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице (неименовани облици насиља).

Насиље у породици подразумева свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и комуницирања са члановима породице. Да би такво понашање било квалификовано као насиље у породици није неопходан одређени континуитет, тј. трајност и виšekратност таквог понашања. У одређеним ситуацијама, као што је и конкретан животни догађај који је био повод вишеструког покретања поступака за судску заштиту од стране тужиље, довољан је један акт понашања који има карактер насиља у породици. Постојање такве ситуације у овом конкретном спору потврђује и целокупно чињенично стање утврђено у спроведеном поступку. Поремећени партнерски односи странака, те пријава насиља туженог од стране психолога надлежног органа старатељства, представља акт узнемиравања тужиље и угрожавања њеног телесног интегритета, душевног здравља и спокојства, што потврђује исправност одлучивања нижестепених судова у овом поступку породичноправне заштите од насиља у породици.

Неосновани су наводи туженог истакнути у ревизији да се његово понашање не може окарактерисати као насиље у породици будући да догађај од 28.09.2018. године представља изоловани инцидент који, по мишљењу туженог, и не садржи акте насиља и не може се окарактерисати као насиље у породици. Правилност закључивања нижестепених судова поткрепљена је утврђеним чињеницама и мишљењем стручног тима надлежног Центра за социјални рад, како у погледу постојања насиља, тако и потребе и сврсисходности изрицања одговарајућих мера заштите у циљу превенције даљих конфликта и спречавања будућег узнемиравања и насиља.

Мере заштите прописане су чланом 198. став 2. Породичног закона и изричу се у складу са извршеном врстом насиља и циљем заштите, као санкција за учињену повреду, али и из превентивних разлога ради спречавања будућег узнемиравања и насиља и обезбеђења спокојства и безбедности не само жртве, већ и осталих чланова породице. У конкретном случају, непосредна жртва је бивша ванбрачна партнерка, овде тужиља, али је посредно и малолетно дете парничних странака, као очевидац догађаја и конфликта родитеља.

По оцени Врховног касационог суда, полазећи од мишљења Центра за социјални рад и постојећих околности из којих произилази да постоји насиље у породици, правилно су побијаном одлуком потврђене адекватно одређене мере заштите од насиља у породици у најдужем трајању. Изречене мере забране

приближавања тужили на одређеној удаљености и у простор око места становања, као и забрана даљег узнемиравања и уздржавања од сваког дрског, безобзирног и злонамерног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиле, одређене су правилном применом члана 198. став 1. и став 2. тачке 3., 4. и 5. у вези члана 197. Породичног закона, сразмерно садржини, интензитету и трајању испољеног насиља. Изречене мере заштите неопходне су како би се тужени објективно спречио у даљем испољавању насилничког понашања, али и за тужилу како би јој се обезбедио неопходан мир и спокојство за одређени временски период, будући да иста осећа страх од туженог. Оне су по својој садржини, као и временском трајању, ограничене само на однос странака као бивших ванбрачних партнера у улози насилника и жртве. Својим постојањем оне опомињу и упозоравају учиниоца да се уздржи од сваког будућег, па и најмањег агресивног и неадекватног понашања.

Врховни касациони суд је ценио наводе ревизије којима се напада поступање нижестепених судова који су одбили доказне предлоге туженог за саслушање одређених сведока као непотребне за чињенично разјашњење спорног догађаја, па је нашао да су исти неосновани јер представљају понављање навода који су истицани у жалби против првостепене пресуде. Ове наводе је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне, аргументоване и довољне разлоге, које у свему прихвата ревизијски суд.

У већем делу наводи ревизије туженог се непосредно или посредно односе на спроведени доказни поступак и оцену доказа, те упућују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање. Такви наводи нису посебно разматрани будући да у смислу члана 407. став 2. ЗПП не представљају дозвољен ревизијски разлог. Истовремено не доводе у сумњу правилност пресуђења и правилну примену материјалног права садржаног у релевантним одредбама Породичног закона.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија  
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић